

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. oktober 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 320 (Alm. del) af 8. september 2023 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren – i forlængelse af samrådet om Økonomisk Redegørelse, august 2023 afholdt den 6. september 2023, jf. FIU alm. del – samrådspørgsmål L – redegøre for, hvordan skattereformer de seneste 30 år har været finansieret? Svaret bedes opstillet i skematiskform.

Svar

Der er spurgt til, hvordan tidligere skattereformer er finansieret. Spørgsmålet forstås på den baggrund som refererende til reformer, hvor et eller flere centrale elementer er personskattelemper, der kræver finansiering. På den baggrund tager opgørelsen udgangspunkt i følgende reformer:

- *En ny reformpakke for dansk økonomi (2022)*
- *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger (2018)*
- *Aftale om skattereform (2012)*
- *Forårspakke 2.0 (2009)*
- *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst (2003)*
- *Pinsepakken (1999)*
- *Ny kurs mod bedre tider (1994)*

I besvarelsen er der taget udgangspunkt i den økonomi, der er gengivet i de enkelte aftaletekster. For nogle af aftalerne præsenteres saldoeffekter efter tilbagebetaling og adfærd, mens der for andre opgørelser alene præsenteres umiddelbare virkninger. Dette er angivet i anmærkningerne til tabellerne. Desuden er virkninger opgjort i samme niveau som ved indgåelse af aftalen. Sammenligninger af aftalelementer på tværs af aftaler skal derfor tages med forbehold.

Det bemærkes desuden, at det fra prioriteringssiden alene er skattelemper i hver enkelt aftale, der præsenteres. Andre lempelser fremgår ikke, hvormed der ikke nødvendigvis er balance mellem de præsenterede mindreprovenuier og den samlede aftalefinansiering i tabellerne.

Finansiering af aftaler

Med aftalen om *En ny reformpakke for dansk økonomi (2022)* indgik en række prioriteringer, herunder afskaffelsen af modregning af partners arbejdsindkomst i førtids- senior- og folkepension, men desuden også en gradvis lempelse af elafgiften og en forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag. Dertil indeholdt aftalen en permanent forhøjelse af FoU-fradraget til 130 pct. og en yderligere forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag, såfremt yderligere finansiering kunne findes via sanering af erhvervsstøtten. Finansieringen af den samlede aftale er vist i *tabel 1*.

Tabel 1
Finansiering af En ny reformpakke for dansk økonomi (2022)

	2023	2024	2025	2030
Mia. kr. (2022-niveau)				
Prioriterede skattelempelser i alt	-3,1	-3,3	-3,5	-3,4
Forhøjet fradrag for fagforeningskontingenter	-	-0,1	-0,1	-0,1
Grøn check til børn fastholdes og forhøjes til 240 kr.	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1
Nedsættelse af elafgiften	-1,2	-1,3	-1,2	-1,2
Forhøjelse af det maksimale beskæftigelsesfradrag	-1,0	-1,0	-1,2	-1,2
Forhøjet permanent FoU-fradrag på 130 pct.	-0,9	-0,9	-0,9	-0,8
Finansieringselementer i samlet aftale	7,0	7,5	8,4	8,6
Reduktion af dimittendsatserne	0,4	1,5	1,5	1,5
Forkortelse af dagpengeperioden for dimittenddagpengemodtagere	0,1	0,6	1,1	1,3
Krav om dansk sprogkundskab eller beskæftigelse for dimittenddagpenge	0,0	0,2	0,2	0,2
Afskrivningssatsen på ejendomme nedsættes fra 4 til 3 pct.	0,1	0,1	0,2	0,5
Afskaffelse af den grønne check for ikke-pensionister	1,6	1,6	1,5	1,3
Udmøntning af reserve til sikring af gode rammebetingelser for dansk erhvervsliv	0,0	0,0	0,2	0,2
Justering af rammen for de offentlige investeringer	1,3	0,0	0,0	0,0
Sanering af erhvervsstøtte	3,5	3,5	3,5	3,5

Anm.: Tabellen angiver den isolerede virkning på den offentlige saldo af de forskellige initiativer. Virkningen af opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Kilde: Aftaletekst vedr. *En ny reformpakke for dansk økonomi (2022)*.

Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger (2018) indeholder bl.a. et nyt skattefradrag for indbetalinger til pension, introduktion af jobfradraget, en udvidelse af grundlaget for beskæftigelsesfradrag, nedsættelse af bundskatten. Reformen er samlet set provenuneutral, og finansieringen kan primært henføres til puljen fra *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet*, jf. *tabel 2*.

Tabel 2**Finansiering af Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger (2018)**

	2019	2020	2021	2025
Mia. kr. (2018-niveau)				
Prioriterede skattelempelser i alt	-3,9	-5,1	-5,0	-5,0
Ekstra skattefradrag for indbetalinger til pension	-2,2	-3,1	-3,1	-3,1
Nyt jobfradrag	-0,8	-1,0	-1,0	-1,0
Udvidelse af grundlaget for beskæftigelsesfradraget til også at omfatte pensionsindbetalinger	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Forhøjelse af loftet over beskæftigelsesfradraget	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Nedsættelse af bundskatten	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Finansieringselementer i samlet aftale	3,9	5,1	5,0	5,0
Jobreform I reserve	0,4	0,4	0,3	0,4
Pulje fra Aftale om flere år på arbejdsmarkedet	2,0	2,0	2,1	2,5
Midler fra ikke-udmøntet pulje til skattnedsættelse i kommunerne	0,2	0,2	0,2	0,2
Deltagerbetaling for danskuddannelse til udenlandske arbejdstagere m.fl.	0,2	0,1	0,1	0,1
Opholdskrav for ret til dagpenge	0,1	0,1	0,2	0,2
Opholdskrav for at opnå ret til fuld ressourceforløbsydelse, fleks-løn-tilskud og ledighedsydelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Strammere opholdskrav på 9 ud af 10 år for kontanthjælp og beskæftigelseskrav for ret til uddannelses- eller kontanthjælp	0,1	0,1	0,2	0,4
En reduceret forøgelse af rammen til offentlige investeringer afsat i 2025-planen	0,0	0,0	0,5	0,5
Råderumsfinansiering i øvrigt	1,1	2,1	1,4	0,7

Anm.: Tabellen angiver den isolerede virkning på den offentlige saldo af de forskellige initiativer. Virkningen af opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Kilde: Aftaletekst vedr. *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger* (2018).

Aftale om skattereform (2012) indeholdte bl.a. en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget, en indførelse af et særligt beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere og en forhøjelse af indkomstgrænsen. Skattereformen indeholder også ændringer til visse pensionsydelse. Finansieringen af den samlede aftale er vist i *tabel 3*.

Tabel 3
Finansiering af Aftale om skattereform (2012)

	Varig virkning
Mia. kr. (2013-niveau)	
Prioriterede skattelempler	-7,8
Beskæftigelsesfradrag forhøjes	-5,2
Ekstra beskæftigelsesfradrag til enlige forsørgere	-0,2
Topskattegrænse forhøjes	-1,9
Ophævelse af "iværksætterskatten" (beskatning af selskabers avancer af noterede porteføljeaktier)	-0,4
Lempelige afskrivningsregler for driftsmidler frem til udgangen af 2013	-0,1
Finansieringselementer i samlet aftale	11,5
Regulering af visse afgifter 2013-2020	1,6
Nedsættelse af loft over rejsefradrag	0,1
Beskatning af arbejdsudleje	0,1
Beskatning af fuldt skattepligtiges udenlandske lønindkomst	0,3
Ophævelse af fradrag for grundforbedringer	0,4
Øget beskatning af fri bil	0,1
Forhøjelse af udligningsafgiften for dieselmotorer	0,3
Strammere regler for kontrol (øget efterretlighed)	0,7
Øget beskatning af finansielle institutioner	0,4
Fremrykning af kapitalpensionsbeskatning	0,0
Mindre opregulering af overførselsindkomst	3,8
Aftrapning af børne- og ungeydelse for familier med høje indkomstskatter	0,1
Besparelser forsvar (offentligt konsum)	2,7
Besparelser EU-bidrag	1,0

Anm.: Tabellen angiver den isolerede virkning på den offentlige saldo af de forskellige initiativer. Virkningen af opgjøret efter tilbageløb og adfærd.

Kilde: Aftaletekst vedr. *Aftale om skattereform* (2012)

Med *Forårspakke 2.0* (2009) blev mellemskatten afskaffet, topskattesatsen nedsat med 1,5 pct.-point og topskattegrænsen forhøjet med 36.000 kr. Finansieringen af den samlede aftale er vist i *tabel 4*. Det bemærkes, at man ved indgåelse af aftalen vurderede, at reformen over en længere årrække ville være fuldt finansieret.

Tabel 4
Finansiering af Forårspakke 2.0

	2010	2011	2012	2015
Mia. kr. (2009-niveau)				
Prioriterede skattelempler	-21,6	-24,2	-24,5	-25,2
Afskaffelse af mellemskatten på 6 pct.	-5,8	-5,8	-5,8	-5,8
Forhøjelse af topskattegrænsen med 36.000 kr.	-2,1	-3,9	-3,9	-3,9
Nedsættelse af topskattesatsen med 1½ pct.-enheder	-1,0	-1,5	-1,5	-1,5
Bundfradrag for positiv nettokapitalindkomst på 40.000 kr.	-0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Skat af aktieindkomst nedsættes til 25 og 40 pct.	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
Aldersgrænse af aktieindkomst for hævnning af kapitalpensioner øges 5 år.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,0
Nedsættelse af bundskattesatsen med 0,5 pct.-enheder	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Forhøjelse af beskæftigelsesfradraget til 7,0 pct.	-2,6	-2,6	-3,0	-4,3
Øget økonomisk friplads i dagsinstitutioner	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Forhøjelse af personfradraget med 1.000 kr.	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
"Grøn check" på 700 kr. til personer, der fylder 18 år	-3,0	-2,9	-2,8	-2,5
Finansieringselementer i samlet aftale	8,9	15,4	16,6	23,9
Lavere værdi af rentefradrag	0,0	0,0	0,2	0,8
Loft over indbetaling på ratepension	0,5	0,5	0,5	0,5
Udligningsskat for større private pensionsudbetalinger	0,2	0,2	0,2	0,2
Lavere værdi af ligningsmæssige fradrag	0,0	0,0	1,0	3,9
Multimediebeskatning mv.	1,2	1,3	1,3	1,3
Grønne afgifter mv. (inkl. sundhed)	4,2	9,3	9,2	8,8
Erhvervslivet generelt udover grønne afgifter	2,8	4,1	4,2	4,9
Auktionering af CO ₂ -kvoter	0,0	0,0	0,0	3,7
Skattekompensationsordning	0,0	0,0	0,0	-0,2

Anm.: Tallene angiver umiddelbare provenuvirkninger.
 Kilde: Aftaletekst vedr. *Forårspakke* (2009)

I *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst* (2003) blev mellemskattegrænsen hævet samtidig med at beskæftigelsesfradraget blev introduceret. I forbindelse med aftalen blev det vurderet, at begge initiativer kunne rummes inden for de finanspolitiske rammer i den daværende fremskrivning frem mod 2010, herunder en reduktion i den planlagte offentlige forbrugsvækst. Det er således svarende til, at initiativerne blev finansieret af råderummet inden for rammerne frem mod 2010.

Tabel 5
Provenuvirkning af Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst (2003)

	2004	2005	2006	2007
Mia. kr. (2003-niveau)				
Prioriterede skattelempler	-6,1	-7,6	-9,4	-10,6
Forhøjelse af mellemskattegrænsen	-1,8	-3,3	-4,6	-5,7
Beskæftigelsesfradrag	-4,3	-4,3	-4,8	-4,9
Finansiering				
Finansiering inden for rammerne af revideret 2010-frem-skrivning (råderum).	6	7½	9½	10½

Anm.: Tallene angiver umiddelbare provenuvirkninger.

Kilde: Aftaletekst vedr. *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst (2003)*.

I *Pinsepakken (1999)* indgik skattelettelser til de laveste indkomster, højere mellem-skattegrænse, sænkning af skattesatserne på lønindkomst, højere skatte loft, forhø-jelse af en række grønne afgifter samt reduktion af rentefradragets skatteværdi til kommuneskatteniveau, *jf. tabel 6*.

Tabel 6
Finansiering af Pinsepakken (1999)

	1999	2000	2001	2002
Mia. kr. (1998-niveau)				
Prioriterede skattelempler	-4,2	-12,3	-14,1	-15,9
Bundskatten sænkes med 0,5 pct. årligt i 1999-2002, og bundskattegrundlaget udvides.	-2,6	-3,7	-5,0	-6,0
Mellemskattegrænsen forhøjes med 32.000 kr.	-1,2	-2,2	-3,2	-4,0
Bortfald af overskud af ejerbolig fra 2000	-	-5,8	-5,4	-5,4
Forhøjelse af pensionstillæg til gifte pensionister	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3
Fordobling af aftrapningsintervallet for daginstitutionsbeta-ling	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Finansieringselementer i samlet aftale				
4,4	11,7	14,4	16,3	
Negativ nettokapitalindkomst udgår af mellemskattegrund-laget fra 1999	2,2	2,2	2,2	2,3
Fradrag for kapitalpensionsindskud i topskattegrundlaget fjernes i 1999	1,3	1,3	1,3	1,3
Skrå skatte loft forhøjes fra 58 til 59 pct.	0,4	0,8	1,2	1,5
Positiv nettokapitalindkomst medregnes fuldt ud til tops-kattegrundlaget i 1999	0,4	0,4	0,4	0,4
Forhøjelse af beskatningsprocenten for fri firmabil til rådig-hed fra 23 pct. til 24 pct. i 1999 og 25 pct. i 2000	0,1	0,2	0,2	0,2
Ny ejendomsværdiskat fra 2000	0,0	6,6	6,8	7,0
Skatteindbetalinger fra forhøjet pensionstillæg	0,1	0,1	0,1	0,1
Realrenteafgift erstattes af kapitalafkastbeskatning på 26 pct.	0,0	0,1	0,2	0,5
Engangsprovenu ved overgang til lagerværdiopgørelse samt afvikling af realisationssaldoen	0,0	0,0	2,0	3,1
Afskaffelse af afgiftsfri ejendomskvoter	0,0	0,0	0,0	0,0

Anm.: Tallene angiver umiddelbare provenuvirkninger.

Kilde: Aftaletekst vedr. *Aftale om skattejusteringer (1998)* og Skatteministeriet.

I *Ny kurs mod bedre tider* (1994) indførtes bl.a. arbejdsmarkedsbidraget, visse grønne afgifter og en sænkelse af bundskatten, *jf. tabel 7*. Aftalen indeholder også en bruttoficering af kontanthjælp og sociale pensioner.

Tabel 7
Finansiering af Ny kurs mod bedre tider (1994)

	1994	1995	1996	1997	1998
Mia. kr. (1993-priser/niveau)					
Prioriterede skattelettelser	-20,1	-26,5	-32,0	-38,5	-47,0
Skalaomlægning og 3 pct.-fradrag	-18,2	-22,9	-26,1	-31,8	-39,8
Ophævelse af 6 pct. skat, omlægning af 12 pct. skat og skatteloft	0,1	-1,0	-3,1	-3,7	-4,1
Børnefamilieydelse	-0,2	-0,4	-0,6	-0,9	-1,0
Nedsat lejeværdi	-1,2	-1,2	-1,2	-1,1	-1,1
Ophævelse af kapitaltilførselsafgift og halvering af aktieomsætningsafgift	-0,5	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Kontantlån	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Finansiering	16,2	23,0	30,4	38,8	47,1
Øremærkede arbejdsmarkedsbidrag (netto efter skat)	10,5	13,4	16,7	20,5	21,9
Aftrapning af udlandslempelse	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4
Sanering af goodwill-beskatning	0,2	0,3	0,4	0,3	0,2
Sanering af varelagernedskrivning	0,0	0,3	0,6	1,2	2,4
Sanering af fradrag for investeringsfonde	0,0	0,3	0,6	0,9	1,6
Omlægning af befordringsfradrag	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ombygning af lejede lokaler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kontantomregning af anskaffelsesummer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Igangværende arbejder	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning af husdyrbesætninger	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Sanering af fradrag for firmabiler	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Sanering af fradrag for personalegoder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Sort arbejde og effektiviseret ligning	0,5	1,0	1,5	1,8	2,5
Øvrig fradragssanering ¹	1,9	2,2	2,4	2,7	2,8
Energiafgift af mineralolieprodukter	0,6	2,1	3,3	3,6	3,8
Afgift af stenkul, brunkul, koks m.v.	-	0,1	0,2	0,4	0,5
Afgift af elektricitet	0,5	1,0	1,6	2,3	3,3
Afgift af ledningsført vand	0,4	1,0	1,6	2,1	2,7
Øvrige grønne afgifter ²	1,1	1,0	1,0	1,6	2,0

Anm.: Tallene angiver umiddelbare provenuvirkninger.

1): Inkluderer øget beskatning af aktie- og ejendomsavancer, indgreb over for skattearrangementer og øvrige afledede virkninger af sammenhængende skattesystem m.v.

2): Inkluderer afgift af affald og råstoffer og hævet registreringsafgift m.v.

Kilde: Skatteministeriet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister